

A1.38 Dagelijkse diensten

- Beschreiben Sie die Lage der Dienstleistungen auf einer Karte.
- Fragen Sie nach den Öffnungszeiten eines bestimmten Dienstes.

De apotheek	<i>(Die Apotheke)</i>	De universiteit	<i>(Die Universität)</i>
Het ziekenhuis	<i>(Das Krankenhaus)</i>	De sportschool	<i>(Das Fitnessstudio)</i>
De bibliotheek	<i>(Die Bibliothek)</i>	De spoed	<i>(Die Notaufnahme)</i>
De bakker	<i>(Der Bäcker)</i>	Koken	<i>(Kochen)</i>
Het kantoor	<i>(Das Büro)</i>	Wachten	<i>(Warten)</i>
Het postkantoor	<i>(Die Post)</i>	Gebruiken	<i>(Benutzen)</i>
De school	<i>(Die Schule)</i>	Klaar	<i>(Fertig)</i>

1. Dialog: Een nieuwe buurtbewoner in Wilp zoekt een plek om boodschappen te doen (QR: Audio)

- Tim:** Pardon, ik ben net verhuisd. Kun je me helpen? *(Entschuldigung, ich bin gerade umgezogen. Kannst du mir helfen?)*
- Nienke:** Natuurlijk! Waarmee kan ik je helpen? *(Natürlich! Womit kann ich dir helfen?)*
- Tim:** Kun je me vertellen waar ik boodschappen kan doen? *(Kannst du mir sagen, wo ich einkaufen kann?)*
- Nienke:** Je kunt naar de Pantry gaan. Dat is heel handig! *(Du kannst zur Pantry gehen. Das ist sehr praktisch!)*
- Tim:** De Pantry? Wat is dat precies? *(Die Pantry? Was ist das genau?)*
- Nienke:** Het is een klein onbemand winkeltje van lokale boeren. Ze hebben verse groenten en fruit, maar ook snacks. *(Das ist ein kleiner unbemannter Laden von lokalen Bauern. Sie haben frisches Gemüse und Obst, aber auch Snacks.)*
- Tim:** Interessant! Waar is het? *(Interessant! Wo ist sie?)*
- Nienke:** Het is aan het einde van deze straat, aan de rechterkant. *(Sie ist am Ende dieser Straße, auf der rechten Seite.)*
- Tim:** Oké, en hoe werkt het? Heb ik iets nodig om naar binnen te gaan? *(Okay, und wie funktioniert das? Brauche ich etwas, um hineinzugehen?)*
- Nienke:** Ja, je hebt een app nodig om naar binnen te gaan en te betalen. *(Ja, du brauchst eine App, um hineinzukommen und zu bezahlen.)*
- Tim:** Klinkt goed! Bedankt voor de hulp, ik ga het proberen. *(Klingt gut! Danke für die Hilfe, ich werde es ausprobieren.)*
- Nienke:** Geen probleem. Succes! *(Kein Problem. Viel Erfolg!)*

1. Waar is de Pantry? *(Wo ist die Pantry?)*
 - a. Aan het einde van deze straat, aan de rechterkant.
 - b. Naast het postkantoor, aan de linkerkant.
 - c. Bij het ziekenhuis, tegenover de apotheek.
 - d. In de bibliotheek, op de eerste verdieping.

2. Wat heeft Tim nodig om de Pantry binnen te gaan en te betalen? (*Was braucht Tim, um in die Pantry hineinzugehen und zu bezahlen?*)
- a. Contant geld, want je kunt niet met een app betalen. b. Een app op zijn telefoon.
- c. Een afspraak bij de balie. d. Een kaart van de school.

1-a 2-b

2. Grammatik: Das Partizip Perfekt mit haben/sein

Das Partizip Perfekt wird mit 'hebben' oder 'zijn' und einem Verb gebildet, zum Beispiel 'gewerkt', 'gelopen'.

1. **Formel:** Person + hebben/zijn + voltooid deelwoord
2. **Gebrauch von 'hebben' en 'zijn':** 'Zijn' bei Bewegung/Veränderung, 'hebben' für andere Verben.

Vorming voltooid

deelwoord (<i>Bildung des Partizips Perfekt</i>)	Type werkwoord (<i>Verbtyp</i>)	Voorbeeld (<i>Beispiel</i>)
Ge + stam + d	Algemene regel (<i>Allgemeine Regel</i>)	Ik ben verhuisd (<i>Ich bin umgezogen</i>) Wij hebben gewoond (<i>Wir haben gewohnt</i>)
Ge + stam + t	Werkwoorden met een stam die eindigt op -t, -k, -f, -s, -c, -h, -p (<i>Verben mit einem Stamm, der auf -t, -k, -f, -s, -c, -h, -p endet</i>)	Jij hebt gekookt (<i>Du hast gekocht</i>) Zij heeft gewacht (<i>Sie hat gewartet</i>)
Stam + t/d	Werkwoorden die beginnen met be-, er-, ge-, her-mis-, ont-, ver- (<i>Verben, die mit be-, er-, ge-, her- mis-, ont-, ver- beginnen</i>)	Ik heb gebruikt (<i>Ich habe benutzt</i>) Het is veranderd (<i>Es hat sich verändert</i>)

Einige Verben haben ein unregelmäßiges Partizip Perfekt, zum Beispiel 'geweest'.

Wenn der Stamm des Verbs auf einen der Konsonanten im Wort **softketchup** (s, f, t, k, ch, p) endet, bekommt das Partizip Perfekt ein **-t**; sonst bekommt es ein **-d**.

1. Gisteren _____ ik naar de apotheek geweest, omdat ik verkouden was. (*Gestern bin ich zur Apotheke gegangen, weil ich erkältet war.*)
 a. bent b. heb c. was d. ben
2. Wij _____ vanochtend op het werk bij de bakkerij gewacht. (*Wir haben heute Morgen bei der Arbeit bei der Bäckerei gewartet.*)
 a. zijn b. hebben c. heeft d. waren

3. Ik ben te laat, want ik _____ eerst naar het postkantoor gelopen en daarna naar de universiteit gegaan. (*Ich bin zu spät, weil ich zuerst zur Post gelaufen und danach zur Universität gegangen bin.*)
- a. ben b. heb c. bent d. was
4. We _____ al drie uur in het ziekenhuis gewacht op de dokter. (*Wir haben schon drei Stunden im Krankenhaus auf den Arzt gewartet.*)
- a. zijn b. hebben c. heb d. waren

1. ben 2. hebben 3. ben 4. hebben

3.Übungen

1. Ordne jeden Anfang mit dem richtigen Ende zu.

1. Waar is de apotheek	a. aan het einde van deze straat.
2. Hoe laat opent	b. naast het station?
3. Het ziekenhuis is	c. want de spoed was druk.
4. We hebben lang gewacht,	d. de bibliotheek zaterdag?

1-b: Wo ist die Apotheke neben dem Bahnhof? **2-d:** Um wie viel Uhr öffnet die Bibliothek am Samstag? **3-a:** Das Krankenhaus ist am Ende dieser Straße. **4-c:** Wir haben lange gewartet, weil die Notaufnahme überfüllt war.

2. Ordner: Dienstleistungen in Ihrem neuen Viertel (QR: Audio)

Fülle die Lücken aus: postkantoor, spoedeisende, apotheek, bakker, bibliotheek, 7.00, 9.00, sportschool, spoedeisende, diensten, 22.00, 17.30, 18.00, hulp, ziekenhuis

Welkom in de wijk Parklaan! Op de plattegrond ziet u alle belangrijke (1) _____. Links van de grote rotonde ligt de (2) _____. Achter de bakker is de (3) _____ en daarnaast staat het kleine (4) _____ met de (5) _____ (6) _____. Rechts van het ziekenhuis ziet u de (7) _____. Voor de bibliotheek ligt een plein met de (8) _____ en een klein (9) _____.

De meeste diensten zijn van maandag tot en met vrijdag open. De bibliotheek is open van (10) _____ tot (11) _____ uur. De sportschool is al om (12) _____ uur open en sluit om (13) _____ uur. De apotheek is open tot (14) _____ uur. De (15) _____ hulp van het ziekenhuis is altijd open, dag en nacht. In het weekend zijn alleen de sportschool en de spoedeisende hulp open.

*Willkommen im Viertel Parklaan! Auf dem Lageplan sehen Sie alle wichtigen **Dienstleistungen**. Links vom großen Kreisverkehr liegt die **Bäckerei**. Hinter der Bäckerei ist die **Apotheke** und daneben steht das kleine **Krankenhaus** mit der **Notaufnahme**. Rechts vom Krankenhaus sehen Sie die **Bibliothek**. Vor der Bibliothek liegt ein Platz mit dem **Fitnessstudio** und einem kleinen **Postamt**.*

Die meisten Dienstleistungen sind von Montag bis einschließlich Freitag geöffnet. Die Bibliothek ist von 9.00 bis 18.00 Uhr geöffnet. Das Fitnessstudio ist schon um 7.00 Uhr geöffnet und schließt um 22.00 Uhr. Die Apotheke ist bis 17.30 Uhr geöffnet. Die Notaufnahme des Krankenhauses ist immer geöffnet, Tag und Nacht. Am Wochenende sind nur das Fitnessstudio und die Notaufnahme geöffnet.

(1) diensten, (2) bakker, (3) apotheek, (4) ziekenhuis, (5) spoedeisende, (6) hulp, (7) bibliotheek, (8) sportschool, (9) postkantoor, (10) 9.00, (11) 18.00, (12) 7.00, (13) 22.00, (14) 17.30, (15) spoedeisende

3. Hören Sie sich die Audiofragmente an und wählen Sie die richtige Lösung aus.

(QR: Audio)

1. Wanneer kun je naar de bibliotheek gaan? (*Wann kannst du in die Bibliothek gehen?*)
 - a. Elke avond na acht uur.
 - b. Op dinsdag, tussen 10.00 en 17.00 uur.
 - c. Op maandag, de hele dag.
2. Waar is de apotheek volgens de spreker? (*Wo ist die Apotheke laut dem Sprecher?*)
 - a. Tegenover de bibliotheek in het centrum.
 - b. Bij het postkantoor, aan de hoek van de straat.
 - c. Naast het ziekenhuis, vlakbij.

1-b 2-c

4. Wählen Sie die richtige Lösung

1. Gisteren _____ ik de app van de bibliotheek gebruikt om een boek te reserveren. (*Gestern habe ich die App der Bibliothek benutzt, um ein Buch zu reservieren.*)
 - a. heb / ik
 - b. heeft / gebruikt
 - c. heb
 - d. heb / gebruikt
2. Vorige week _____ hij lang op de dokter _____ bij de spoed in het ziekenhuis. (*Letzte Woche hatte er lange in der Notaufnahme des Krankenhauses auf den Arzt gewartet.*)
 - a. had / wachten
 - b. had / gewacht
 - c. was / gewacht
 - d. heeft / gewacht
3. Gisteravond _____ wij al _____ voordat de winkel op de hoek sloot. (*Gestern Abend hatten wir schon gekocht, bevor der Laden an der Ecke schloss.*)
 - a. waren / gekookt
 - b. hebben / gekookt
 - c. hadden / kookt
 - d. hadden / gekookt

1. heb / ik 2. had / gewacht 3. hadden / gekookt

5. Rollenspiel - Dialoge (QR: Audio)

a. Openingstijden van de bibliotheek

Student: Goedemorgen, met Ahmed. Mag ik iets vragen: hoe laat is de bibliotheek vandaag open?
(*Guten Morgen, hier ist Ahmed. Darf ich etwas fragen: Wann hat die Bibliothek heute geöffnet?*)

Medewerker bibliotheek: Goedemorgen, vandaag zijn we open van negen uur tot zes uur.
(*Guten Morgen, heute haben wir von neun Uhr bis sechs Uhr geöffnet.*)

Student: En op zaterdag, hoe laat sluiten jullie dan?
(*Und am Samstag, wann schließt ihr dann?*)

Medewerker *Op zaterdag sluiten we om vijf uur. Op zondag zijn we gesloten.*
bibliotheek: *(Am Samstag schließen wir um fünf Uhr. Am Sonntag haben wir geschlossen.)*

1. Hoe laat sluit de bibliotheek op zaterdag?

b. De weg naar de apotheek vragen

Student: *Sorry, mag ik iets vragen? Waar is hier de apotheek?*
(Entschuldigung, darf ich etwas fragen? Wo ist hier die Apotheke?)

Voorbijganger: *Ja hoor. De apotheek is achter het station, naast het ziekenhuis.*
(Ja, natürlich. Die Apotheke ist hinter dem Bahnhof, neben dem Krankenhaus.)

Student: *Moet ik bij het ziekenhuis links of rechts?*
(Muss ich am Krankenhaus links oder rechts?)

Voorbijganger: *Je gaat rechts bij het ziekenhuis. Dan zie je de apotheek meteen op de hoek.*
(Du gehst rechts am Krankenhaus vorbei. Dann siehst du die Apotheke sofort an der Ecke.)

1. Waar is de apotheek in dit gesprek ten opzichte van het ziekenhuis?

6. Übe zu zweit oder mit deiner Lehrkraft. (QR: KI+)

1. Je wilt naar de apotheek, maar je bent nieuw in de stad. Vraag een collega op kantoor waar de apotheek is. (Gebruik: de apotheek, waar, dichtbij)

2. Je staat op straat met een plattegrond. Je zoekt het ziekenhuis voor een afspraak. Vraag aan een voorbijganger hoe je naar het ziekenhuis moet lopen. (Gebruik: het ziekenhuis, lopen, links/rechts)

7. Schreiben: E-Mail (QR: KI+)

Beste buurman/buurvrouw,

Ik ben vorige week **verhuisd** naar deze straat en ik ken de buurt nog niet goed. Ik heb een kleine **kaart** van de stad, maar ik begrijp hem nog niet helemaal.

Weet jij misschien waar de **apotheek** en het **ziekenhuis** op de kaart staan? En wat zijn de **openingstijden** van de apotheek? Zijn ze ook open in het weekend?

Alvast bedankt voor je hulp!

Met vriendelijke groet,
Sara

Schreibe eine passende Antwort: *De apotheek is in... / De openingstijden zijn van... / In het weekend is de apotheek...*

Wichtige Verben	Gebruiken (<i>verwenden</i>) Voltooid tegenwoordige tijd (VTT)	Wachten (<i>warten</i>) Voltooid tegenwoordige tijd (VTT)	Koken (<i>kochen</i>) Voltooid tegenwoordige tijd (VTT)
ik	heb gebruikt	heb gewacht	ik heb gekookt
jij/je	hebt/heb gebruikt	hebt gewacht / hebt gewacht	jij hebt gekookt / heb jij gekookt?
hij/zij/ze/het	heeft gebruikt	heeft gewacht	hij/zij/het heeft gekookt
wij/we	hebben gebruikt	hebben gewacht	wij hebben gekookt
jullie	hebben gebruikt	hebben gewacht	jullie hebben gekookt
zij/ze	hebben gebruikt	hebben gewacht	zij hebben gekookt